

Szerkesztőség:

ik kerület 460. házszám
 hová a ap szellemi részé
 llető közlemények kül-
 dendők.

Kéziratok vissza nem
 adatnak.

ABONY

Kiadóhivatal

SZERDAHELYI JÁNOS
 könyvnyomdája, hová az
 elosztási pénzek, a hirde-
 tés és ezeknek díjai, ve-
 amint a felszólamlások k
 dendők

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI LAP. — MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési díj:

Helyben házhoz hordva és vidékre küldve egész
 évre 8 korona, fél évre 4 korona, negyed évre
 2 korona. Egyes szám ára 16 fillér

Felelős szerkesztő:
 TEMESKÖZY GERZSON.

Főmunkatársak:
 VEVERÁN ISTVÁN. VÉLI MIKSA.
 Kiadótulajdonos: SZERDAHELYI JÁNOS.

Hirdetmények,

nyiltterek, valamint hirdetési díjak, közvetlen a kiadó
 hivatalhoz küldendők. Nyilttér scra 1 korona.

Tőke és vállalkozó kedv.

Nálunk állandóan azon fáradoznak, hogy a külföldi tőkét mentül nagyobb öszszegben az országba csábítsák, e szót per-se legjobb értelmében használva, kívánatos is, hogy gazdaságunk külföldi tőkével is erősödjék, annál inkább, mert fajunk vállalkozó kedve még mindig igen távol áll a külföld kulturnemzeteinek vállalkozó szellemétől. Megfelelkeznek azonban nálunk arról, hogy a külföldi tőke soha sem fogja a magyar érdeket helyezni első sorba a maga vállalkozásainál, hanem pusztán a saját egyéni érdekét. a mi érthető is; továbbá arról, hogy ennek a tőkének összes tiszta haszna külföldre vándorol és nem a magyar nemzeti vagyont gyarapítja és erősíti, hanem a maga nemzétéét, és végre arról, hogy a gazdasági önállóság és függetlenség egyik alapfeltétele hazánk tőkeerejét annyira fokozni, hogy ne szoruljunk idegen tőkére, — a mely mindenkor csak surrogatum jellegével bír.

De a tényleg meglévő hazai tőke is sokszor nem csekély mértékben terelődik el a reális vállalkozásokba való befektetéstől

s e tekintetben utalunk egy hazánkban — sajnos — mindinkább fejlődő helytelen irányra. A gyors fáradságos munka nélküli meggazdagodás iránti vágy aránytalanul nagy mértékben fejleszti a játékszenvedélyt az amugy is gyenge vállalkozási kedv rovására. A nem hivatásosak tőzsedejékától, a totalizatórtól és egyéb szerencsejátékoktól eltekintve, — tulsokan tekintik anyagi gyarapodásuk egyik főtényezőjének a szerencsés véletlent. A sorsjegykölcsönök címzetei ugyanis seholsen örvendenek oly nagy kelendőségnek, mint a mi piacainkon amely tekintetben elegendő a közelmúlt két nagy sorsjegymissióinak fényes és gyors sikereire, valamint az osztálysorsjáték üzletévi üzleteredményeire hivatkozunk. A jótékonycélu sorsjegykibocsátásokról, mint ide nem tartozókról nem beszélve, az említettek felül egyébként sok alkalommal még azt is tapasztalhatjuk, hogy közönségünk, azon tudatának dacára, hogy még a sorsjegy névértéke sem felel meg teljesen a belső értéknek, vagy gyakran minden számszerű vizsgálódás mellözése folytán fennforgó teljes tájékozatlanságban is a nagy nyere-ménynyel kecsegtető kilátás csabjának ha-

tása alatt, még e névértéket messze túlhaladó hajlammal lehető korlátozása közgazdasági fejlődésünk érdekében felette kívánatos volna.

De sajnálatos jelenség az is, — s erre már egyéb alkalmakkor is nyomatékosan utaltunk — hogy még mindig nem vesznek részt ipari vállalkozásainkban tőkegazdag földbirtokosaink és a duggazdag főpapság, a mely két osztály együtt működve, óriási összegeket helyezhetne el ipari vállalatokban a nélkül, hogy ez mezőgazdaságok hátrányára volna. Mert nyilvánvaló, hogy ezek az ipari vállalkozások első sorban a birtokon termelt nyersanyag feldolgozását céloznák, ami nemcsak a mainál sokkal belterjesebb mezőgazdasági és állattenyésztési üzemre inditaná a birtokosokat, — egy, hogy ezen a réven is a jelenleginél sokkal nagyobb jövedelemre tehetnének azért — hanem aránylag csekély beruházással sikeresen versenyezhetnének azokkal a külföldi gyárakkal, amelyek a magyar nyers anyagot megvásárolva és telepük helyére szállítva, feldolgozva újra beviszik Magyarországra.

Oly kézzelfoghatóan biztos jövedelem

TÁROZA.

Süt a nap melegen ...

Süt a nap, melegen
 Löveli sugarát,
 Törüli a munkás
 Verejtékes arcát.

Nap nap után múlik,
 Mindig csak munkában,
 Óh, könnyű minékünk
 Jó hűvös szobában ...

Süt a nap melegen,
 Ó szegény mit bánja,
 A megérett kalászt
 Sorba, rendbe vágja.

Nem unja a munkát,
 Foly kezében bátran,
 Óh, mi könnyű nekünk
 Jó hűvös szobában.

Reménnyel van telve:
 Gyermekéi nőnek,
 Pistit már viheti
 Most is kettőzőnek.

Felesége mos sok
 Poros, izzadt ruhát;
 Készít tarisznyába:
 Lebbencset, szalonnát.

Siet elvégezni,
 Hogy ő is kereshet.

Munkakedv, akarat
 Lakozik bennetek!

Ilka már nagy leány,
 Tíz évet betöltte,
 Ó vigyáz hát otthon
 A kis testvérekre.

Öltözteti őket,
 Szel nékik kenyeret.
 Óh, áldd meg Teremtőm
 A munkás sereget!

D.-né K. L.

Fürdői történet.

—*— Az „Abony” eredeti tárczája. *—

Irta: Gécy István

A délutáni nap bőségesen szórta izzó sugarait a kurszalón bádogg-tetejére, fénylő fehér reflexet vetve a porondra, míg a terrász zöld repkénye mögött a vidám fürdőközönség tréceselve üzte magától az unalmát, a legfőbb specialitását a nyaralásnak. — Folyt a beszéd, ömlött a szóáradat össze-vissza. Az érdekes, sápadt képű, borzas hajú Dáni Margit vőlegényével perelt, aki a table d'hote alatt azt a hallatlan vakmerőséget követte el, hogy Szentmarjai Juditot kiállította ki a legszebb asszonynak, ezt a nevető szemű, gömbölyű idomú, öröklé izgó-mozgó fiatal özvegyet, aki körül a fürdőző férfi-nép állandó udvart formált, érthető irigységére a köszvényes öreg uraknak, megbót-ráncosítására a lányos mamáknak és bosszantására a mamás leányoknak. Szegény Sárdi Pista hiába esküdözött ég-re-földre, hogy ő nem tartozik a nagy tömeghez, egyáltalán nem hódol meg a Szentmar-

jainé szépségének, ez a mondás is csak úgy véltellenül csúszott ki az ajkán, mint visszhangja a többi elfogultak nézetének. Margit hajthatatlan maradt, éppen tizedszer esküdött meg a végzetes table d'hote-on, hogy nem lesz egy ilyen szörnyetegnek a felesége és ha az ujján fénylő karikagyűrű aranyértékét nem sajnálná, a jegygyűrű már régen ott pihenne valamelyik bokornak árnyékos tövében. Hogy szavainak nyomatékot adjon, idegesen huzogatta le vékony ujjairól az ártatlan kis gyűrűt, mely néma megadással türte, engedte magát megszokott helyéről ide-oda ráncigáltatni. Szegény Pista homlokán kiült a veriték, úgy érezte magát, mintha egy perc alatt eltűnt volna az árnyékot adó zöld repkény és az a mosolygó piros nap odafent az égen kiszámított maliciával összes égető sugarait az ő írva fejének irányította volna.

Szerencséjére e percben egyik öreg úr hatalmasan elásította magát, azt pedig tudjuk, hogy az ásitás a legragadosabb betegség és így történt, hogy a kurszalón egy pillanat alatt valóságos ásitó-teremmé változott, ami aztán a beszélgetés irányát is új térére terelte. A közvélemény rövid időn abban koncentrált, hogy ez a fürdő végtelen unalmas fészek, ahol semmi szórakozás, semmi mulatság sincs és ha ez tovább is így tart, ők bizony felszedik a sátorfát és szépen tovább állanak.

Erre meg a doktor és a fürdő-igazgató kezdte törülni a homlokáról az izzadság-cseppeket. Mi lesz, ha a vendégek csakugyan beváltják fenyegetésüket és itt hagyják őket a fürdővel egyetemben, mint szent Pál az oláhokat? Nagyon fohász-kodva veté fel szeméit a doktor a felhőtlen égre, onnan felülről várva a segítséget és ime beteljesedett az írás szava, mely szól: „kopogtassatok és megnyílnak nektek” — mert egyszerre nagy

kinálkozik ezen a téren nagybirtokosainknak, hogy valósággal megdőbentő, miért nem követik ebben a tekintetben a külföldi nagybirtokosok módszerét, a kik a legnagyobb iparvállalatoknak is tulajdonosai és azokból óriási jövedelmeket huznak, nem is szólva arról, hogy implicite birtokaik forgalmi értékét is aránytalanul növelnék.

De nem a szóban levő egyének magángazdasága érdekel bennünket, hanem a nemzeti vagyon szaporodásának fokozása és az ez által mielőbb elérhető gazdasági függetlenség. Ha a nevezettek egyéni vagyonaikat nem tekintik munka és vállalkozás által még azután is szaporítandóknak, ezen avult felfogást illetőleg kell, hogy kizárólag önmagukkal legyenek tisztában.

A mi azonban a nemzeti vagyon szaporítását s az ez iránti, minden egyes e haza polgárat aránylagos részben terhelő feladatot illeti egymagában, távolról nem elegendő például egyéni szükségleteit hazai eredetű cikkek bevásárlása által fedezni, hanem a versenyző többi államok rohamos gazdagodásának mértéke által váratlanul terjedt látkörből kell a kérdést tekinteni.

Amerikának mesébe illő, a francia és angol nemzeti vagyonokat messze túlszárnyaló gazdagodása, a Carnegie Rockefeller, Vanderbilt, Morgan, Gould és a többi milliárdosok vagyontömegeinek eddig hallatlan nagysága teljesen eltolta a magán és a nemzeti vagyonok határait illető mértékeket. Tehát az említett és hasonló bármily hazafias, de anyagi kihatásukban aránylag kisméretű eszközökkel csak legfeljebb erkölcsi sikereket érhetünk el.

Ismertetés.

Egy szerény külsejű kis füzet fekszik előt-

robajjal fordult be a poros országútról az árnyékos fasorba egy tarka foltokkal díszített ekhós szekér és alóla egy-pár borzas fej dugta ki magát a köréje sereglett fürdőközönség előtt.

Időt sem engedve a találgatásnak, kimászott a kocsinak legborzasabb alakja, hóna alatt színes plakátokkal, s a következő percben a mulatságra éhes közönség mohó étvágygyal olvasta, hogy a halhatatlan Boskó 18-ik fia és világhírű akrobata társulata átutazóban rendkívül érdekes diszeloádást lesz szerencsés tartani a nagyérdemű közönség előtt, a legnagyobb akrobácia, fizika és magika köréből, stb. stb. Az előadás kezdete este nyolc órakor vacsora után — szabad bemenet stb.

No, ez volt a Pista szerencséje, mert az imént még engesztelhetetlen gyűlölettel égő Margit egyszerre kezes báránynya változott és legszeretelmébb mosolyával kérdezte Pistától: ugy-e elmegyünk édes? Pista felelet helyett mintha ágyúból löttek volna ki, úgy rohant a trupp igazgatójához, hogy jó előre lefoglalja a két legjobb helyet, de fájó szívvvel vette tudomásul, hogy a tisztelt című publikum oda ül, ahová akar és annyit fizet, amennyi jól esik.

A férfiak ezalatt vállukra emelték a fürdő orvosát és mint egy győzelmi jelvényt, zúgó éljenzés közt hordozták körül, mint aki nekik ezt a kapitolumi élvezetet szerezte és egyhangú határozati javaslatot hoztak, hogy ezen élvezetes estén mindannyian jelen legyenek.

Este nyolc után már együtt ült az egész díszes társaság a hevenyészett ponyvasátor alatt, mely felett, mint százkarú szörnyeteg, némán, feketén terültek el a százados tölgyek szertehajló ágai, kísértetiesen világítva meg a sátor négy oldalán leszűrt olajlámpa veresen kiömlő fényétől, míg a sátor belsejében, füst és pára között, mint

tünk, címe: „Az abonyi r. kath. elemi népiskola értesítője az 1906—1907-iki tanévről. XIII. évfolyam. Közzéteszi: az iskolaszék.” — Mindössze nyolc fejezetben, 28 oldalon tárgyalja az iskola-hatóságnak működésére, anyagi ellátásra, tan-személyzetre s a tanulók előmenetelére vonatkozó adatokat szűk keretbe foglalva; mégis oly érdekes, oly sokatmondó ez a kis füzet, melynek fejezeteit irodalmi magas fokon álló, nagyon értékes „Haladás” című cikk nyitja meg. Az ékes tollú író: ft. Léva Mihály apát, esperes, tanfelügyelő, plébános, országgyűlési képviselő s mint iskolaszék egyházi elnök nagy tudással, mély bölcséleti tapasztalatokkal felruházva alapnékülínek és kárhuzatosnak találja mindazon anyagi vagy szellemi téren észlelhető modern haladást, amely vallásnékülí, mert „a vallásban, a hitben van az az erkölcsi erő, amely a haladást istápolja.” Elvész az a nép, mely tudomány nélkül való, mondja az írás; de elvész — mint ahogy már eltűnt — az a nép is, amely tudományát nem az egy igaz Isten által kijelentett igazságokra, a vallás hitelveire fekteti. A népnevelésnek is tehát legfőbb bázisa, alapja a vallás, kohójai az egyes felekezetek szolgálatában álló vallásos iskolák, mert „egyedül ezekben találhatók fel az igazi haladásnak leghatalmasabb biztosítékai” s mindazon iskolákban — legyen az állami vagy bármily jellegű — melyeket vallásos szellem leng át.

A következő fejezetben az iskolaszék működésének leírását találjuk. Különösen kiemelendő az a mozgalom, amelyet ft. elnök a túlszűfolttság megszüntetése és a roskadozó ujszászi-úti iskola újjáépítése céljából indított. E két célt egyesíteni lehetne olyanképpen, hogy az ujszászi-úti iskola helyére, vagy a hozzátartozó udvar közepére egy négytantermes iskolaépület emeltetnék, melynek egyik tantermében az első vegyes-osztály, a második tanteremben a második vegyes-osztály, a harmadik tanteremben a III. és IV. vegyes-osztály és a negyedik tanteremben az V. és VI. vegyes-osztály helyeztetnék el. Ezen intézkedéssel míg egyrészt megfelelő, tisztességes hajlékban helyeztetnék el a tanulók, másrészt meg volna szüntetve a III. fiú- és leányosztályok túlszűfolttsága és a tanulóknak a központi iskolába való özőnlése mintegy 20—30 évi időtartamra. Ha ezen terv kivitelére a hitközség anyagi tekintetben nem találná magát alkalmasnak, a tanügyi kormányt kellene e cél elérhetésére megnyerni, amely esetben nevezett helyen létesítendő állami iskola magába fogadná a helybeli összes felekezetek tanulóinak túlszűfolttságot okozó fölöslegét és „modus vivendi”-je volna helyi népoktatásügyünknek egyszer és mindenkorra. — Az iskolának az ujszászi-útból másfelé való elhelyezése pedig egy helytelen kombináció volna, amennyiben egészség-, gyermek-népeség- és megközelíthetőség szempontjából nevezett

mozgó lidércfény imbolygott a kacagó úri társaság.

A publikum kitünően érezte magát, valami szokatlanul új volt előtte ez a kivilágítás és a kezeit meglegedetten dörszölgető rókakepű, vigyorgó igazgató vásári bókákat szórt a közönség közé meglegedése magas jelül.

Csak Margit fintorgatta pisze orrocskáját, mert az ördög épp Pista mellé ültette a szép Szentmarjainét. Nem is békült meg addig, míg a falusi csepürágó Pista kalapjába rántottát nem sütött és ki nem rázott belülről három tucat kártyát, tíz meter papírszalagot és ráadásul egy pár turbékoló kis gerlét, ami élénk célzás volt rá és Pistára. — Mikor pedig a Szentmarjainé finom csipkekendőjéből egy tövises sündisznót szedett elő teljesen kibékülve tapsolt a büszke önérettel hajlongó művészeknek.

Hát még a mikor az akrobaták megkezdték mutatványait, minő derűtséget idézett elő a falusi dummer August az ő vásári viceivel, fehérre mázolt ábrázatjával.

Az édeskés és változatos műsor végefelé közeledvén az igazgató ur Boskó, nagy hangon biztos hatásra számítva, jelentett ki, hogy most következik a műsor legszenzációsabb száma, Leona kisasszony csodálatraméltó mutatványai.

Nosza lett erre riadalom a fiatal urak között. Egynémelyik monoklit nyomott a szemére s megjelent ajkán az a hetyke mosoly, mely minden írott betűnél világosabban fejezi ki gondolatát: „Ha szép az a Leona kisasszony, gondunk vele valamit!” De sajnos, a monokli csakhamar csalódottan esett vissza az összeszorított szemöldökök alól, mert a sátor szűknyílásán a várt Leona kisasszony helyett kilépett egy női trikóba, foltos puládérbe bujtatott sápadt arcú becsent

iskola egy olyan kitünő gócpont, amely a városnak egyetlen-egy kerületében sem található fel. Ajánljuk megjegyzésünket az intéző faktorok becses figyelmébe.

Legjobban érdekli a hitközség tagjait a III. fejezetben foglalt tanévi költségvetés, mely szerint a helybeli róm. kath. iskola személyi és dologi kiadásai 21.018 koronára rugnak. Ez a szép kis összeg fedezetet nyer az iskola-földek hasznobéreiből (537 k.), az iskola részére szedett kántori pár-bérből (3600 k.), Abony községtől (fűtőanyagra 576 k.), állami segélyből (3100 k.). Ezek alapján a fixirozott bevétel csak 7813 kor., de hol van még a nagyobb összeg, a 13.205 kor., amely a mérleget a kiadással egyensúlyba hozza? Ez a nagyobb összeg, a 13.205 korona fedezetet nyer az egyenes állami adók után meghatározott kules szerint kivett iskolaadóból. A személyi kiadások legnagyobb tételét a 12 tanítónak a fizetése képezi, amely 14.515 koronát tesz ki. Ebből azonban levonandó az államsegély, a 3100 korona s így a hitközség 11.415 koronával járul a tanítói fizetésekhez. Ezer tanulót s tisztán a hitközség által adott tanítói illetményt véve alapul, egy tanulóknak évi taníttatása csak 11 korona és 41 fillérbe kerül a hitközségnek, ami csekélynek mondható, ha tekintetbe vesszük, hogy más felekezetek ennél jóval nagyobb összeget áldoznak kulturájuk előmozdítására és fenntartására. Az összkiadás, a 17.918 k. (3100 k. állami segélyt be nem számítva) sem túl nagy összeg, nem olyan horribilis összeg, hogy ezt egy 11000 tagot számláló hitközség meg nem bírja. Ilyen népes hitközségek kétszerte nagyobb összegeket is áldoznak iskolájuk felvirágoztatására. A baj az, még pedig nagy, hogy a múltban igen jelentékeny mulasztások történtek a fejlesztés terén, ennek a pótlása most természetesen a hitközség megerőltetése nélkül alig érhető el. Pedig lépést kell tartanunk más hitközségekkel s hogy ezt megtehesük, egy valamelyes expedienstől kell gondoskodnunk s ez nem lehet más, mint egy nagyobb állami segélynek kieszközölése. Iskolaépítés, felszerelés, tanerők szaporítása mind olyan dolgok, amely elől nem zárkozhat el a hitközség.

A negyedik fejezet alatt találjuk felsorolva a 20 tagu iskolaszéket, melynek élén két kiváló személyiség, minő Gulner Gyula vármegyénk nagy-névű főispánja, tanügyünknek a múltban is hathatós előmozdítója és ft. Léva Mihály apát, esp. ker. tanf. szeretett orsz. gyűlési képviselőnek, tanügyünknek hivatott öre, vezetője, és támogatója — áll. Az iskolaszéki tagok sorában találunk régi, érdemes személyeket, akik iskolaügyünk eddigi fejlesztésében kiváló buzgalmat fejtettek ki s mint ilyenek a hitközség elismerésére, huzamos tevékenységükkel, méltán számíthatunk. Ilyenek: Szombathy János és Mészáros István gondnokok, Ege-

mellü tiz esztendő fákó kis lány, a ki úgy nézett ki, a vidám tömegben, mint rózsalevelek közzé dobott penészvirág. — Tassi Zoltán, a társaság humoristája mindjárt egy sikerült szójátékot rögtönzött, összehasonlítva a járásbíró öblös tajtékpájának szarát a kis lány lábszáraival, míg Szentmarjainé a feje bubjáról lefogó fákó nemzeti színű pántlikába font hajtineset vette beható szemle alá. A gyermekleányka pedig félénken, bámész szemekkel állt a kör közepén, sohse látott ő még ennyi fényességet bele tündökölni az ő sötét életébe. Mosolyogni próbált, a mi sehogyse sikerült, s hányta a csókokat jobbra-balra végony kezeivel.

Aztán az ő idélen rekedtes hangján elkiáltotta magát Hoppla! — a mi jel volt a mutatványok megkezdésére.

Bukfencét vetett a levegőben majd hanyatt feküdt a porondon, kinyújtotta vézna kis testeit, aztán fellökte magát, arra igyekezve, hogy talpával megveregesse feje bubját, miközben gyenge kifecmitott esontjai ropogtak, mint mikor a pajkos iskolás gyermek mogyoróhéjját tör szét a lábai alatt. — Mikor nagy nehezen feltápáskodott, egy pár kinos köhintés jött ki száraz melléből. — Hogy ezt elfojtsa, zsebkendőjét szájjához szorította, hazug mosoly alá rejtve fájdalomát. — A fehér vászonon ott ríkkott egy kis csöpp pirosság . . . édes meleg vér . . . de hát ki vette volna ezt észre a nagy vidámságban.

Kezébe vette a tányért és imbolygó lépésekkel mindig mosolyogva indult az uri nép felé. — Oh, ti szép mosolygó dának, viruló rózsásarcu hajdonok és ellenállhatatlan monoklis seladonok, nyuljatok be most erszényeitekbe és az átkacagott isteni komédiáért ne sajnáljatok egy pár krajcárt dobni ennek a sápadt, lassan, kinosan haldokló gyermeknek a tányérjában.

di József, Egedi Mihály, Komáromy József, Konez Márton, Kostyán József, Kummer Mihály, Somodi István, Szücs József tagok és Várady János isk. széki jegyző. Ujabbán beválasztott tagok: Juhász Imre, Király Antal, Kummer János, Sivó Miklós id., Szücs István, Tóth József és Veverán István, akiktől sokat vár fejlődő kath. tanügyünk. — Mult és ez év folyamán elhunytak az Urban: Király János a feledhetetlen emlékü gondnok, Gulyás Mihály és Csizmás József tagok. Az immár névben élő tagokat a hitközség kegyeletes emlékébe és imába ajánljuk.

Az ötödik fejezet a tanszemélyzet névsorát közli. Feje a tantestületnek: ft. Léway Mihály apát-plébános, esp. tanf. és országgyűlési képviselő. Segéd-társai a hitoktatásban: tisz. Pusztay János és tisz. Révész István s. lelkészek, akik nagynevű főnökük példáján lankadatlan buzgalmat fejtettek ki a hitoktatás téréen. — A testület kipróbált erőkből áll, így: Bogóy István 24-, Dániel Anna 9-, Galló Pál 11-, Jávorsky Valéria 9-, Konyecsni György 24-, Kovács Béla 11-, Rithnovszky Antal 12-, Rumpold Károly 40-, Schlosser László 36-, Szücs István 12-, Tantossy Kálmán 7-, Veverán István 16-, Várady János 31 év (ti) működnek a hitközség és a felentes hatóság teljes megalégedésére.

A hatodik fejezet szerint beiratott 603 fiú és 557 leány, összesen 1160 tanuló. Kimaradt 40, elköltözött 27, meghalt 5 tanuló, a tanévet tehát nem végezhetette be 72 tanuló így a tényleges létszám évvégén — amiről a hetedik fejezet számol be részletesen, illetve osztályonként — 1089. Előmenetel tekintetében kitűnő osztályzatra érdemesített 117 tanuló (56 fiú, 61 leány), jelest kapott 215 tanuló (105 fiú, 112 leány), jó és elégséges osztályzatban az előbbieknél még többben részesültek, de elégtelen osztályzatot csak 75 tanuló kapott, felsőbbosztályba léphet tehát 1014 tanuló. Konstatáljuk, hogy az átlagos előmenetel 90%-nál is nagyobb eredményt mutat, ami tekintve a kath. iskola tulzsfoltóságát, ritkaságszámba megy. Összehasonlítottuk a birtokunkban levő összes 13 évfolyamról szóló értesítőket, arra a meggyőződésre jutottunk, hogy ez utóbbi értesítő a legnagyobb eredményt mutatja fel, beigazolva a szép képzettségű tanítótestületnek lankadatlan, sőt fokozódó ügybuzgóságát.

A nyolcadik fejezetről mondani valónk nincs miért is zárjuk rövidre szabott ismertető sorainkat azzal az óhajattal hogy az ujlórvény adja meg a tanítóknak minél előbb azt a méltányos ellátást amelyre az abonyi rom. kath. tanítótestület is a tulzsfolt osztályok eredményes vezetésével oly igen is már régen reászolgált.

Alliquis.

Felvételi értesítő

a „Kecskeméti M. Kir. Földmives Iskola”-ba belépni óhajító növendékekre vonatkozólag.

K o l l é k e k :

1. A 17-ik életévet igazoló anyakönyvi kivonat.

2. Ép és egészséges, gyakorlati munkálatok végzésére alkalmas szervezetet és védhímlő-oltást igazoló orvosi bizonyítvány.

3. Az elemi iskolának bevezetését igazoló iskolai bizonyítvány.

4. Kifogástalan erkölcsi magaviseletet és illetőséget igazoló hatósági bizonyítvány.

5. Szülői vagy gyámi beleegyezés és nyilatkozat arra nézve, hogy a tanuló választott pályájától el nem idegeníti, az iskolából ki nem veszi s az érte fizetendő ellátási díjat, negyedévi 75 koronát, előlegesen az iskola igazgatóságánál pontosan lefizeti.

6. Fizetők jelentkezése a tanév kezdetéig, illetőleg a létszám beteltéig tart.

A felvett tanuló egyszerű, e vidéken szokásos gazdai öltözékkel látandó el, melynek előállítása itt sőtétlők posztóból 30 koronába kerül, ehhez csizma és megfelelő kalap kell. Az állatok legeltetésével időnként megbízott tanuló egy magával hozott szűrnek esős időben nagyon jó hasznát veheti.

A felvett tanuló fehérneműekről, ágyneműekről: 2 lepedő, 1 párnahaj, 1 takaró; író- és kisebb munkalati eszközökről, kés és ollóról maga tartozik gondoskodni; ellátást, lakást, ágyat, fűtést, világítást, orvosi kezelést és gyógyszereket azonban ingyen nyer.

A tanulók az elméleti tanításon kívül gyakorlati munkálatokkal vannak elfoglalva.

Élelmezésük egyszerű, de izletes ételekből áll.

A tanfolyam tartama két év; kezdete október 1.

Fent elősorolt okmányok és szegénységi bizonyítvány alapján csakis földmives szülők szorgalmas gyermekei teljesen ingyenes és félíngyenes ellátásban részesülhetnek. A kérvények az ösztöndíj elnyerése ügyében, a Nagym. földmívelésügyi m.-kir. Miniszteriumhoz címezve, augusztus 10-ig az igazgatóságához küldendők.

A felvételtől és az ösztöndíj adományozásáról szóló értesítés a folyamodóval legkésőbb október 1-ig, vagyis a tanév kezdetéig közöltetik.

Az iskola gazdasága circa 200 kat. hold.

Szántóföld, rét, szőlő, állami faiskola, konyhakert, tehenészet, sertés-, ló-, baromfi-tenyésztés a tanítás szolgálatában áll.

Az igazgatóság.

MI UJSAG?

— **Halálozás.** Gubody Ferencz a ceglédi jeles polgármestere, ki több mint 22 éven át viselte az előkelő tisztséget, f. hó 8-án hirtelen elhunyt. Még délben a szokott vendéglőjében megébedelt, miután aludni tért lakására, mit rendesen megszokott tenni ebéd után. Cselédje nem háborgatta midőn a szokott időben nem kelt fel, hagyta aludni tovább. Csak 8 óra tájban tűnt fel a hosszú siesta s midőn bement hozzá, hogy felköltse, látta hogy ura meghalt. Cegléd város sokat köszönhet neki hatalmas arányú fejlődéséért, mit lankadatlanul szolgált, dacára a sok támadásnak mely az ellenzék részéről érte. Temetése szerdán délután volt nagy részvét mellett, melyen városunkból is sokan jelentek meg, élükön Liphay György főbíróval. Ravatala a városház lépcső csarnokában volt felállítva, temetése a városház előtti térről történt, melyen résztvettek: a vármegye törvényhatósága Gulner Gyula főispán vezetése alatt, Nagy-Körös, Kecskemét, Abony, Törtel, az összes egyetek és testületek; koporsóján ott díszlettek a vármegye, N.-Körös és Cegléd városok, a tisztikar, az összes egyetek és testületek korszói. Nt. Takács József lelkész gyönyörű imát és beszédet mondott a koporsó fölött, Deli Béla főjegyző pedig a tisztikar nevében búcsúztatta el a város fejét, akit óriás közönség kísért ki örök nyugalom helyére.

— **Kossuth-szoborra.** Járdány Imréné asszony szép tanújelét adta hazafiúi kegyeletes érzésének, midőn behozta azt a 1 kor. 04 fillért a Kossuth-szobor alapra, melyet az iskolás gyermekektől a nekik eladott selyemhernyókért kapott. Betették a népbanki könyvecskén. Kéri a bizottság továbbra lelkes gondoskodását a szent ügy iránt. Eddigi kimutatásunk 2800 kor. 66 fil. Ehhez a fenti összeg 1 „ 04 „

Az eddigi gyűjtés összege 2801 kor. 70 fil.

— **A magy. kir. áll. anyakönyv-hivatal heti kimutatása.** Folyó hó 8-ától 12.-éig a születések száma 5. Fiú 3, leány 2; mind róm. kath. Eddigi születések száma 339. — **Házasság** egy sem kötött. — **Elhaltak:** Sz. Molnár Pálné: Csábi Mária rk. 31 éves. Szabó Ferenc ref. 7 napos. Palásti Béla rk. 20 napos. Bugány Istvánné: Kovács Rozália rk. 37 éves. Kazinci Angyal rk. 14 éves. Molnár István rk. 7 hónapos. Retkes József ref. 11 hónapos. Gulyás Mihály rk. 14 hónapos. Eddigi halálozások száma 232.

— **Ünneplő ruhában.** A „Kath. Olvasóegylet” épületét kívül-belül alapos renoválás alá vették. Új tisztes szint nyert külsője, termei pedig Kovács Lajos piktorunk ecsetje által izléses, ünneplő ruhába öltözött. A tagok bizonyára jól fogják magukat érezni a tiszta, szépen kipingált termekben s reméljük, hogy az eddigi pátriárchális jó viszonyt ezután is fent fogják tartani egymás között. Arról meg határozottan meg vagyunk győződve, hogy az ünneplő ruhába öltözött helyiségeket most már senkinek sem volna kedve lerombolni.

— **Barátságos estély.** Multkor barátságos társasvacsora volt a „Kath. Olvasóegylet” kerthelyiségében, ahol mintegy 40-en a legjobb hangulatban szórakoztak a késő órákig. Vendégek is jöttek az estélyre. Így Csorvenc Pál az ujszászszolnoki tanítói egyesület elnöke (Töszegről), akit Veverán István tanító üdvözölt és Abonyi Gyula jeles színművésznőnk és földünk Budapestről, kihez Pap Péter agilis jegyzőnk intézett szellemes toasztot. A derék színművész jól érezte magát az ott megjelent egykori játszótársak között, a kik

előtt sok kedves epizódot elevenített fel a boldog gyermekkor soha el nem tűnő emlényeiből.

— **Népmozgalmi adatok.** A lefolyt félévben városunk területén született 328 egység. (Mult év első felében 317.) Fiú 150, leány 178. Rkath. 279, ev. ref. 32, ág. ev. 2, gör. kel. 1, izr. 13, bapt. 1. — **Házasság** kötött 106. (Előző év első felében 65.) Rkath. vallású párok között 73, ref. párok között 8, izr. párok között 9. Vegyes házasság kötött 16: rkath. vlg. ref. mnyssznyal 9, ref. vlg. rkath. mnyssznyal 4, rkath. vlg. evang. mnyssznyal 2, ref. vlg. evang. mnyssznyal 1. Gyermekek vallására megegyezés jött létre a völegény vallására 5, a menyasszony vallására 5 esetben; a róm. kath. vallás javára 5, a ref. vallás javára 5 esetben. — **Elhalt** 219 egység. (Előző év első felében 179.) Finemű 117, nőnemű 102. Rkath. 173, ref. 35, ág. 5, izr. 6. Szaporulat: rkatholikusoknál 106, gör. kel. 1, izr. 7, bapt. 1. Fogyás: ref. 5, evang. 3.

— **Hazai ipar vívmánya.** Az „Alexin” zsírművek a Nemzetközi Sütőipari Kiállítás legnagyobb kitüntetését nyerték el. E gyár, mely „Alexin” növényzsírt és „Kalács-Alexin” növényvaját készít, modern berendezése, valamint gyártmányainak messze kimagasló minősége folytán úttörő volt hazánkban s egyszersmind Európa legnagyobb szabású ipartelepei közé sorozható a maga nemében, amelynek híre már ma is eljutott a külföldre. Midőn a kitüntetés megelégedettséggel regisztráljuk, azt kívánjuk a vállalatnak: csak így tovább! Az „Alexin” zsírművek tulajdonosa dr. Schmidl és Társa cég Budapest. — Gyár: Budafok.

— **Hárs (gyógy) méz.** Tiszta hárs mézet árusít nagyban és kicsinyben Temesközy Gerson méhészete. Ugyanott egy kettős országos méretű kaptár két erős családdal eladó.

NYILT-TÉR*)

Köszönet-nyilvánítás.

Alólirott mély tisztelettel köszönöm meg a tisztelt közönségnek, rokonoknak és ismerősöknek boldogult jó férjem: K o r c P á l i elhunyt alkalmával tanúsított megtisztelő részvétét, különösen pedig nt. Kiss Zsigmond lelkész úrnak azon szíveségét, hogy a boldogultat sirjáig kikisérni kegyes volt; Liphay György főbíró úrnak és a t. tanácsnok urának, valamint a t. presbiteriumnak, köröknök és egyeteknek testületi megjelenéséért a végtiszlességen, a dalárdának és vezetőjének Kiss Ferenc úrnak a szertartáson való szíves közreműködésükért és végül a szerkesztő úrnak a boldogult közéleti munkásságának férfias méltatásáért.

Isten áldása legyen mindannyiukon.

Abony, 1907. július 6.

Özv. Korc Pálné
Varga Rebeka.

*) E rovatban közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

— **Eladás.** Kopecki Lipót és fia fa-kereskedésében Bellán Mátyás féle szabadalmazott **kéveköto kötel** az idei aratáshoz nagyban és kicsinyben kapható.

Magános úriember (lehetőleg különbejáratu) berendezett **hónapos szobát keres.** — Tudakozódásokra válaszol e lap kiadóhivatala.

Eladás.

Varga Jánosnak a Jegyző-utca és Munkácsy-utca sarkán levő háza örök áron szabadkézből eladó. — Értekezni lehet a tulajdonossal a helyszínén, esetleg a Népbankban.

Egy tanonc azonnal fölvetetik Kássa Bálint szoba-festőnél. — **Lakásom:** Abony, Körösi-út.

Villamos és gőzerőre berendezett gyár távolról sem képes oly olcsón finom és jó hangszert szállítani, mint

REMÉNYI MIHÁLY

a magyar királyi zeneakadémia házi hangszerkészítője, azért ne vásároljon semmiféle hangszert, legyen az hegedű, gordonka, czimbalom, harmonium, harmonika, fa- vagy rézfuvó-hangszer, húr, stb.

stb., míg Reményi legújabb ábrákkal ellátott képes árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik **Bpestről, Király-utca 58. sz.** Zenekarok teljes felszerelése a legolcsóbb áron. Külön költségvetés díjtalanul. — Kivitel a világ minden részébe nagyban és kicsinyben. Zongorák és czimbalmok javítása és hangolása. Az összes hangszerek javítása szakszerűen és olcsón.

Nincsen betegség házánál,

ha meghozatja a híres

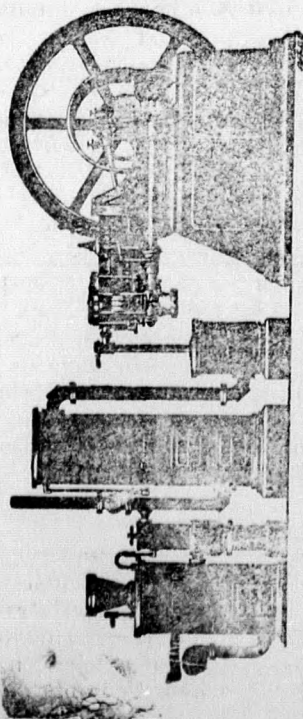
Király-Balzsamot,

a balzsamok királyát, mely minden betegség ellen egyedüli biztos szer; ezen híres balzsam által megakadályozza a főfájást, köszvényét, csúzt, rheumát, fog- és hátfájást, lábszaggatást, kólikát, gyomor-fájást, szóval minden betegségnek egyedüli biztos orvossága a híres Király-balzsam, tehát szükséges hogy minden háznál készenlétben legyen. Egy nagy üveg 2 k. 55 f., 3 üveg 6 k. 55 f. bérmentve utánvétellel.

Kapható: **Grósz-Nagy Ferencz** gyógyszerésznél.

Debreczen kossuth utca. Budapesten: Török József gyógyszerésznél Király-utca 12. Ugyancsak ezen szerrel megrendelhető az egész országban elismert **híres hajdusági bajuszpedró**, melytől a legrövidebb idő alatt a legszebb bajusz nyerhető. 3 doboz 2 korona 15 fillér bérmentve, utánvétellel.

— **Eladás.** Valodi pekingi (zöld) kacsatojások és eredeti fehér orpington tojások eladók Temesközy Gerzonnál.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI. Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntő: Bécs.
Benzin- és petrolsum-motorok és locomobilok szivó-gáz-motortelések 2-3 fill. üzemi költséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségmentes és árjegyzék ingyen.

Első Styriai kötőgépgyár

Fogl J. L. műgépész

Magyarországi képviselő és raktár

Budapest, VI. Teréz-körút 20.

A leghiresebb **kötőgépek** tömlőzárral, házi és pari célra, részletfizetésre is kapható. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Varrógép és kerékpár javítóműhely.

Tanítás ingyen.

Egy intelligens családból való fiút vegyeskereskedésbe tanoncnak ajánl a kiadóhivatal.

Ez a Keret Szűk

ahhoz, hogy a Hoppa angol teint regulator meszeszerű gyors szépítő hatását esetelthessük, de ez fölösleges is, minek szaporítani a szót,

H ténylek beszélnek

O vegyenek a t. hölgyek 2 kor. 50 fillért Hoppát és a szeplő, májfolt, bőrvörösség, mitesser, pörsenés, patlanás és más arcisztállanság csodálatos eltűnése minden szónál szebben bizonyítja, hogy a Hoppa minden mást feleslegessé tesz, egymaga pótol krémet, szappant, pudert. Puhítja, ifjítja, üdíti, finomítja és fehériti az arcot, kezeket, nyakat, vállat.

angol teint regulator főraktára:

HOPPA KAISER VILMOS és TSA HOPPA
drogeriája

Győr, Baross-út 1. 10-10

Kapható gyógyszerárakban és drogeriákban.

Egy jó családból való fiú tanulónak fölvéttetik lapunk kiadóhivatalában.

GYÓGYSZERTÁR A „REMÉNYHEZ“

A B O N Y B A N.

14-20

Árjegyzék kivonat:

Pepsin bor. Emésztést elősegítő szer, kiváló étvágygerjesztő 1 üveg	2 kor.
China vasbor. Emésztést elősegítő szer, lábadozó betegeknek különösen ajánlható 1 üveg	2 kor.
Sósorszesz. Valódi francia előírás szerint 1 üveg	— 90 f.
Viola arczkrém. Számos arczkrémek között az egyedüli, amely az arczbőrt finomítja, szeplőt, májfoltot, pörsenéseket eltávolítja. Az arczredőit simítja. Minden ártalmas anyagtól mentes 1 tégely	1 kor.
Salicyl menthol szájviz. A kellemetlen szájját azonnal megszünteti 1 üveg	70 f.
Spanyol fagybalzsam. Fagyott részek 1-2-szeri bekenése után teljes gyógyulást eredményez 1 tubus ára	50 f.
Tyukszemirtó. Fájdalom nélkül elpusztít minden bőrkeményedést 1 üveg	80 f.
Sudorol. Láb és kézizzadás egyedüli gyógyszere, használata kényelmes, hatása biztos 1 adag ára	1 kor.
Tubarózsa arczkrém, Lukács-féle puder, szappan nagybani raktára 1 drb. 1 k. 50 f.	
Ápetitort: Lukács-féle, mely az emésztést és a jó étvágyat elősegíti 1 üveg	4 kor.
Keserű thea: hatása felülmúlhatatlan, jó gyomrot és étvágyat csinál 1 csomag	80 f.
Irrigator teljesen felszerelve	4 és 5 kor.
Fecskendők darabja	50 fill. és 1 kor.
Suspensoriumok több nagyságban	1 kor. és 1 k. 20 f.
Sérvkötők egyoldali 5 kor. 2 oldali 7 kor.	

Különféle pipere cizék nagybani raktára, melyek eredeti áron adatnak; a még itten fel nem sorolt különlegességek és kötszerek kaphatók a legjutányosabb áron, ha esetleg nem volna, költség felszámítás nélkül megrendelem.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb áron mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répavágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ékek, 2- és 3-vasú ekek és minden egyéb gazdasági gépek.